

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

BARCELONA, 6 DE MAIG DE 1910

Núm. 1636 ————— ANY XXXII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims ————— Atrassats: 20

CIRCUMSCRIPCIÓ DE BARCELONA

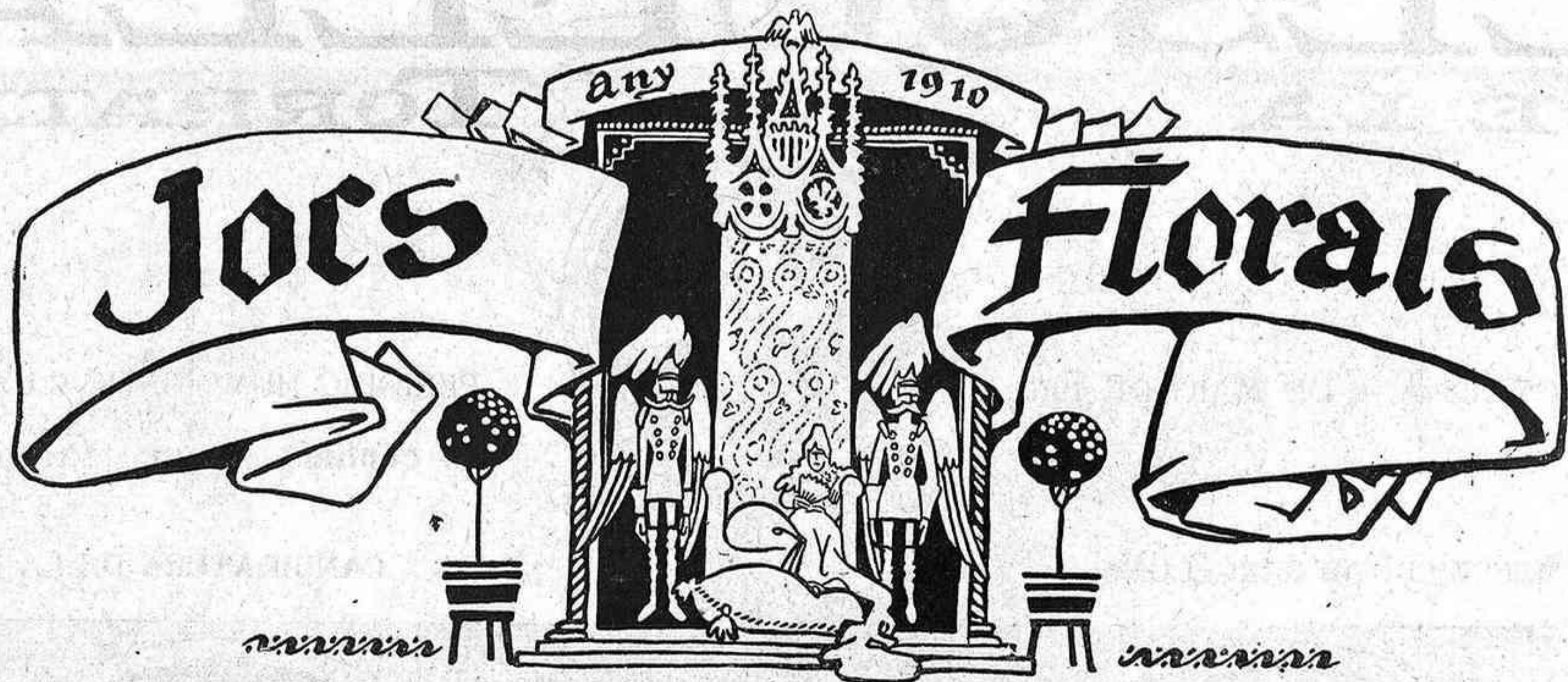
CANDIDATURA DE LA U. F. N. R.

PERE COROMINAS
JOSEP TARRUELLA

LLUIS DE ZULUETA

CARLES M.ª SOLDEVILA
JOSEP M.ª VALLÉS Y RIBOT

Davant los nassos
quatre domassos
color carbaça...
La gent, escassa
com mai s'es vist...
¿Què ho fà, Recrist!
Diu lo senyó
Mir e Miró
que açò s promou
d'ençà que al «Nou»
fan vaudevilyes
com les *Pasiilyes*,
qu'es funció
d'altra faisó
més escahenta
e més plahenta.

Lo public furga,
sòna la murga
e mentres tant
s van col·locant,
erts com defunts,
lo cos d'adjunts,
tot lo desori
del Consistori,
d'auctoritats,
de premiats,
mantenidors
e altres senyors.

Lo president,
molt amatent,
ab la campana
quietut demana:
dona uns quants tantos
tocant a *Santos*...
E lo Olivé,
que s'hi entengué,
surt a lyegí
son pergami,
lyarc, a la vora,
de tres quarts d'hora;

e'ns fa la crítica
de la política
posant al P. U. F.
com un nap-buf.

Ab un parlâ
molt lyeidetâ
lo secretari
fa l inventari:
quatre recorts
dedica als morts,
e, entre altres coses
molt capritxoses,
diu que tothom
qui té renom
en poesia
passa algun dia
pels Jocs Florals...
E açò ¡ai! es falç...
la gran butlyofa!
la gran garrofa!...
Ho diu per eyl,
pobre cadeyl!
Alabe-t ruc,
que a fira't duc.
Per acabâ
l'home'ns donâ
un corolari
molt solidari...
e ab açò s veu
qu'es de *La Veu*.

Quan s es lyegit
lo sobre scrit
del guanyador
del premi-flor,
s ouen protestes
ben manifestes
contra l jurat
que l ha donat,
pux l ha guanyat
un Olaguer

e han premiat
a n en Carner
que s diu Pepito
de *pequeñito*,
sens fer sment
del reglament
que diu ben clar
e ho sab tothom
«no s pot usar
de sobre-nom».

Avergonyit.
ple de despit,
micer Carner,
blanc com paper,
donantse tono,
al peu del trono
du la regina
qu'es malyorquina
de gran belyesa
e s diu Teresa,
tant ben gornida,
tant aixerida,
tant moreneta
e tant guapeta
que l regidó
Mir e Miró
quan se la mira
tot ell suspira,
tot ell delira.

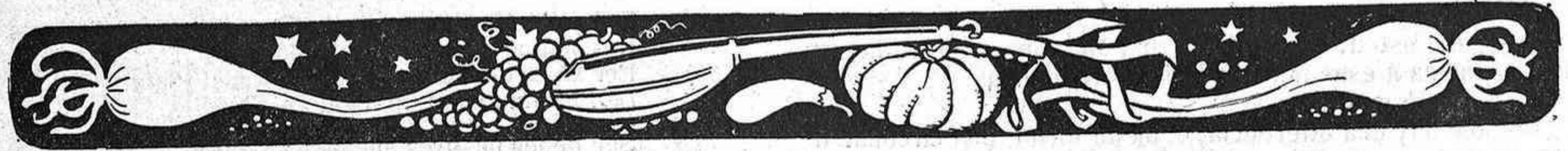
Calma-s la guerra
dels de l esquerra
e lyx l auctor
sa «Extranya Amor»
tot afectat,
tot entonat
ab una veu
de prega-a-Deu...
¡Sò de *Tomasa*
retruny la casa!

E succœeix
que entant lyegeix:
*¿Sou al cel, oh, mon ayimía,
bella dama sense nom?*
tot ho omplena
lo xiulet fort
de una sirena
de les del port...
Direm que ha stat
casualitat,
pro fa l'efecte
de poc respecte.

En Folc, Joaquim,
un xicot prim
e que ab la cara
se li repara
qu'es il·lustrat,
ix premiat
per sa poesia
qu'es una guia
de Barcelona
mes no tant bona
(vista de aprop)
com la de n «Lop».

Lo noi Girbal,
que no ho fa mal,
diu uns quants xistes
pels lerrouxistes
(quatre indirectes
bastant directes)
e ademés
guanya l eczés
de una *Batalla*
que se la calla
ab gran content
del trist oyent
que stà que peta
d'esquerra e dretra.

Mossen Ribé,
capelyà destre,
guanya l'ercè
e l'clamen Mestre;
tot gentil ix
però no lyx
pus stà afonic
e pren acònic...
Gran picament
li fa la gent,
e no se sab
(pus tot hi cab)
si s manifesta
l'admiració
dels encefalics,
o es per protesta
de tot alyò
dels feyts vandalics...

Un ciutadà
que s diu Farrà
treu del armari
l'Extraordinari.

E enguany li topa
la gaya *Copa*
a un tal Prudenci;
e ara no s pensi
lo lyegidor
que aqueyt senyor
qui ha tret la breva
sia aqueyl cèva
d'Emperador...

Considerats
accessiats:
Fredric Rahola,
qui mou tabola
de spectació
per sê un plat bo;
en Campalans,
qu'es un de tants,
e un tal Roger,
que prou deu ser
ben popular
allà... en sa lyar;

peixis minutis
que tots fan mutis.

Unes pessetes
molt rodonetes
(premi lyegat
de n Fastenrath),
se les endú
molt oportú
en Maragayl
qu'ara es el gayl
del gaylinê
e ho fa molt bé.

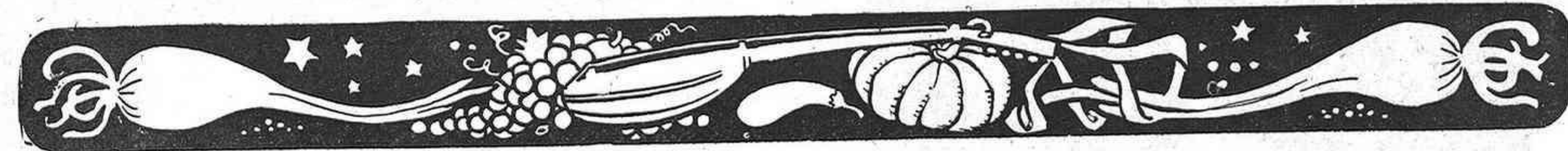
Un bon senyor
mantenidor
que s diu Moneva
e es de la ceva
e aragonès,
dona mercès
al auditori,

al Consistori
e a la regina...
tot ab sordina.
Ningú l enten,
perquè la gent
no estava al tanto
del Esperanto,
pro ab gran ressó
li fa ovació,
que l quedar be
no costa re.

L'acte termina,
e l xina-xina
potent com mai
retruny l espai.

Los uns ab presses
se n van al Parc,
e jo... ja les vesses,
que açò va lyarc!

FRA NOI

EN PLENA JUERGA

—¡Xanxes!...
El meu guardia que, recolzat a la paret del cantó, està mirantse filosòficament la punta de les botes, alsa el cap.
—Hola!... ¿Otra vez usted?...
—Suposo que ara ja no estareu tan amoinat com l'altre dia...
—No, gracias á Dios!... Ahora ya tenemos eso en marcha.
—Eso deuen ser les festes, eh?
—Sí, señor. ¿Qué le parece todo lo que hasta el presente llevamos hecho?
—Però... ¿que voleu dir que ja s'ha fet alguna cosa?
—Yo creo que sí. Por lo menos, en la Casa Grande se dan ya por gastadas todas las 865.000 pesetas que la Comisión tenía á su alcance.
—¿En què les ha gastat?
—No haga usted el pachés, hombre! ¿No ha visto el arc de la plaza de Cataluña?... Aquello solo ya cuesta trece mil duros.
—¿Terreno y tot?
—Búrlese, búrlese!... Verà usted, cuando esté terminado, lo divertido que va á resultar. ¿Y las iluminaciones del paseo de Gracia?
—També faran tant goig com l'arc?...
—Según dice Lazzoli, tal vez más. Aquello ha de ser maravilloso. Bombillas en los árboles, bombillas en los armatostes de las farolas, bombillas al rededor de los focos eléctricos, bombillas á la entrada, bombillas á la salida... la mar de bombillas de un extremo á otro del paseo.

—Digueu que 'ns deixaran enlluernats...
—A eso se tira. Cuando el pueblo está enlluernat, no ve claras las cosas...
—Ni els números dels comptes.
—*Ecco li quá!*...
—Sembla que en el programa hi figura també l'estreno d'unes trampes.
—¿Estreno?... Pero si las trampas se estrenaron ya mucho antes de empezar las fiestas...
—Deuran ser unes altres...
—También podría ser, porque aquí, afortunadamente, las trampas abundan.
—¿Sí?... ¿Així estem?
—Vacha, no me haga usted hablar, que no tengo ganas. Mejor que yo sabe usted lo que por todas partes se dice...
—¿Què's diu, què's diu?... Expliqueuvos d'una vegada, home.
—Nada... no quiero compromisos.
—¿Que encara's barallen els de la Comissió?...
—Al contrario! Ahora todos son unos. ¿Ignora usted que el otro día les dió el Achuntament, por unanimidad, un voto de confianza?
—Ben fet!... Així, quan vingui l' hora dels *elogis*, no tindrem el treball d'haver d'establir diferencies.
—Ya hi puede usted puchar de peus. Unos por lo que hacen, otros por lo que dejan de hacer, en buenas manos está el pandero...
—Voleu dir, parlant en plata, que les pobres 865.000 pesetes...
—Se evaporarán de la manera más lastimosa, sin que se sepa cómo ni en qué...

—Bonica perspectiva!...
 —¿Sabe usted, en confianza sea dit, qué motiu les hemos tret nosotros á esas fiestas? Fiestas vandálicas.
 —No està mal!...
 —Sólo hay una diferencia, ó, mejor dicho, una circunstancia agravante.
 —¿Quína?...
 —Que así como los hechos vandálicos duraron solamente una semana, las fiestas vandálicas durarán un mes.
 —Que 's podrà titular «el mes tragic».
 —Chusta! Trachic; però ¡eíl! no trachic para tothom.
 —Oh, ja!... Ja suposo que pera alguns...
 —Para algunos, será por el estilo de aquello que cantan las «Hijas de María» en sus conciliábulos:
 «Dulcísima juerga,
 del bolso delicia...»
 —¡Ah rèprobo, mala llengua!...

MATIAS BONAFÉ

Barcelona als Argentins

Canteu, joiosos, l'Independencia
 d'aqueix riquíssim y hermós país!
 En vostres cantics hi ha la consciencia
 d'un poble lliure que viu fells.

LA REINA DELS JOCS FLORALS

Teresa Alcover y Sureda.

(Fot. Napoleon)

Del sol de festa que en ell esclata
 fins aquí arriben les resplandors!...
 Per xó es que, ull-presos, vindran al Plata,
 representantme, tres regidors.

Són de les pústules que'm desfoquen
 densà que prenc, per' curà'ls meus mals,
 remeis empírics, que me'ls coloquen
 ab l'etiqueta de radicals.

Al d'imprevistos clavant pinsada,
 sense escoltarme, s'han embarcat.
 Oh, Deu! Si al menos alguna onada
 s'enamorés del triumvirat!

Rassa espanyola! Terra argentina!
 A la gran Festa que celebren
 no ha de mancarhi qui, ab veu genuina,
 gloriosa hi porti la meva veu.

Obrers y artistes, fills predilectes,
 entre vosaltres tinc en munió.
 Representants tenint tan directes,
 no'm cal pas més representació.

Els us diran, mos obrers y artistes,
 com jo us admiro y estimo més
 que alguns polítics, aimants egoistes,
 que sols envegen vostres diners.

Jo a vostra terra tinc per germana;
 sento frisansa de progressà;
 soc, com vosaltres, republicana;
 llealment estrenyo la vostra mà.

Canteu ab joia, enllà del Atlantic,
 el poble fort que heu constituït;
 y Barcelona, en el vostre cantic,
 hi posarà tot son esperit.

PEP LLAUNÉ

DEL BORN AL PLATA

□ □ IMPRESSIONS DE VIATGE □ □

I

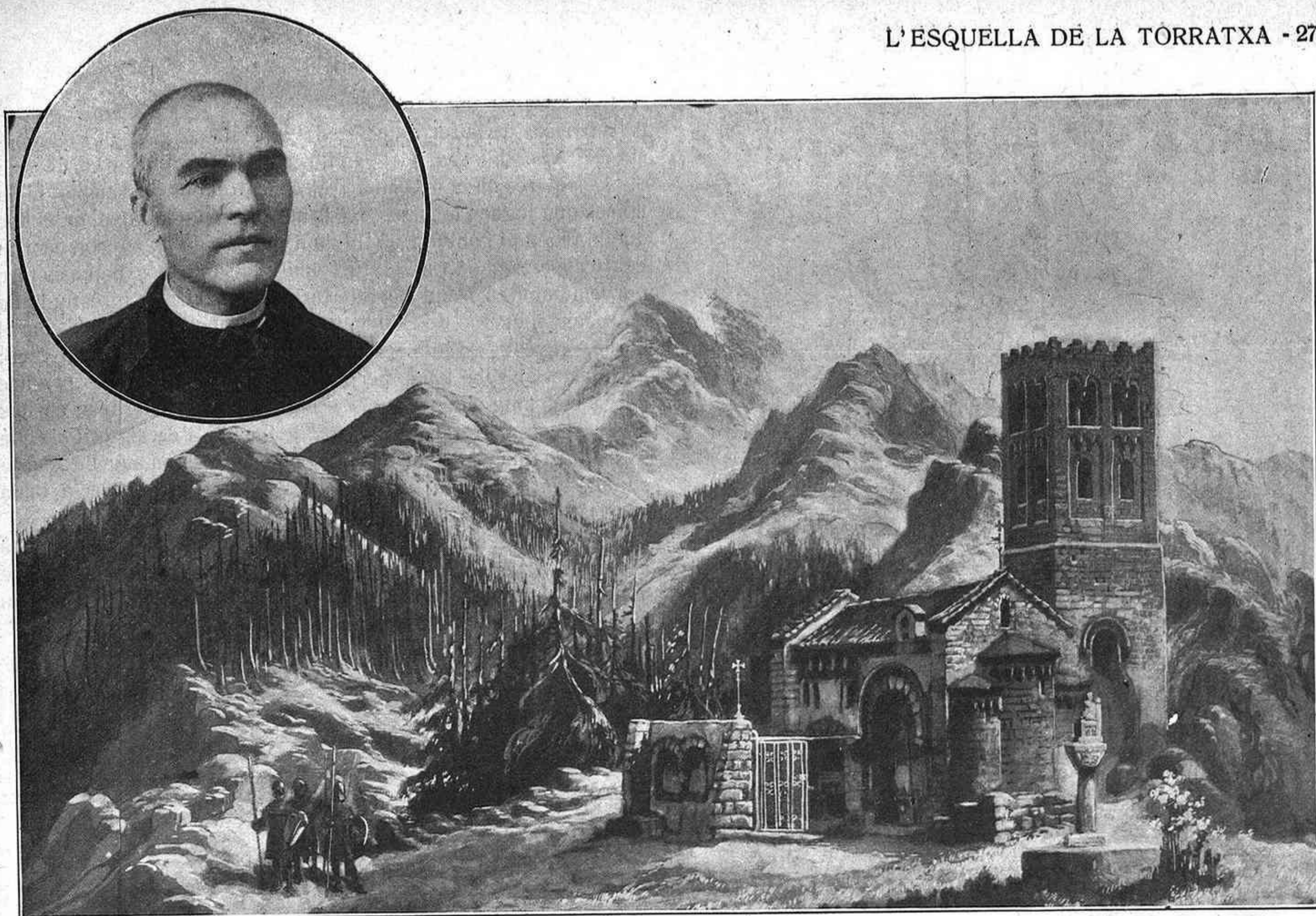
Cap a Amèrica

Udola llargament la sirena. Se sent el clapoteig del mar y el soroll de les cadenes, l'aigua s'arremolina ab brumera blanca: allà al moll, entre la pluja, s'veuen mocadors blancs moventse, senyalant coses estimades, y el barco, com una brasa encesa, dobla l'insolít moviment, entra en la negror y camina.

El barco es immens, se diu *Argentina* y es italià. Com tots els grans trasatlàntics, es blanc, es brunyit, té quelcom d'aucell, quelcom de peix, molt de màquina y bon xic de quartel. Tot té la forma que ha de tenir per la seva utilitat; tot es gran y tot es reduït ab el lloc just de lo que ha de servir; no hi ha ni un cargol de més, y aquesta precisió de rellotge li dona certa bellesa: la bellesa de tota cosa quan arriba a la perfecció.

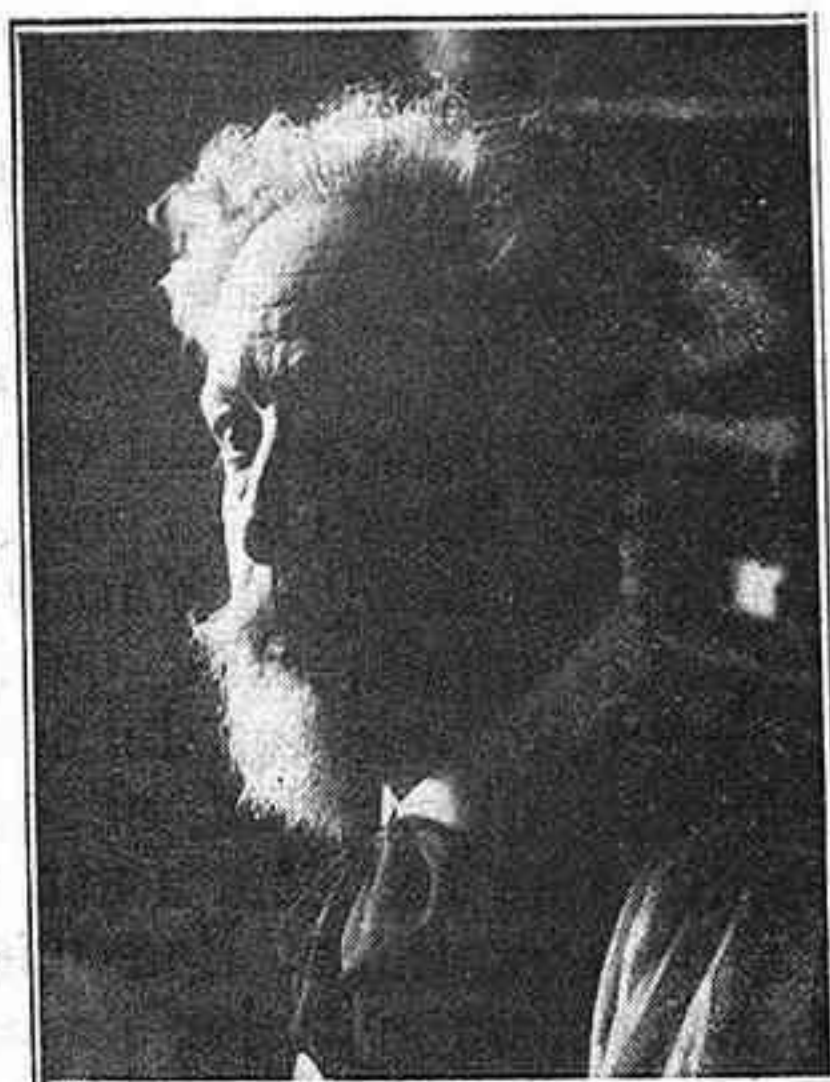
Ademés, el barco té vida. Es un cos que's mou (a voltes massa), que té ànima, y encara que l'ànima sia mecànica, té'ls seus batements de cor, y una màquina que tingui cor, ja quasi es humana, segons com se mira.

El barco comensa a caminar, y una volta un s'ha fet carrec del número del seu camarot, que es com un ninxo encoixinat, apoiantse aquí, trontollant allà, aguantantse per les parets, com si un hagués begut massa aigua, mira d'orientarse en aquella casa, en la que haurà de viure tants dies sense sortir y sense

EL «CANIGÓ» A FIGUERES

Decoració pintada expressament pera'l poema de Mossén Cinto.

MIQUEL MORAGAS
Escenograf

baixar, y mira de coneixer la gent: aquells companys que no ha escullit, y que, amics o enemics, o indiferents, els haurà de veure a totes hores a dintre de la mateixa gavia.

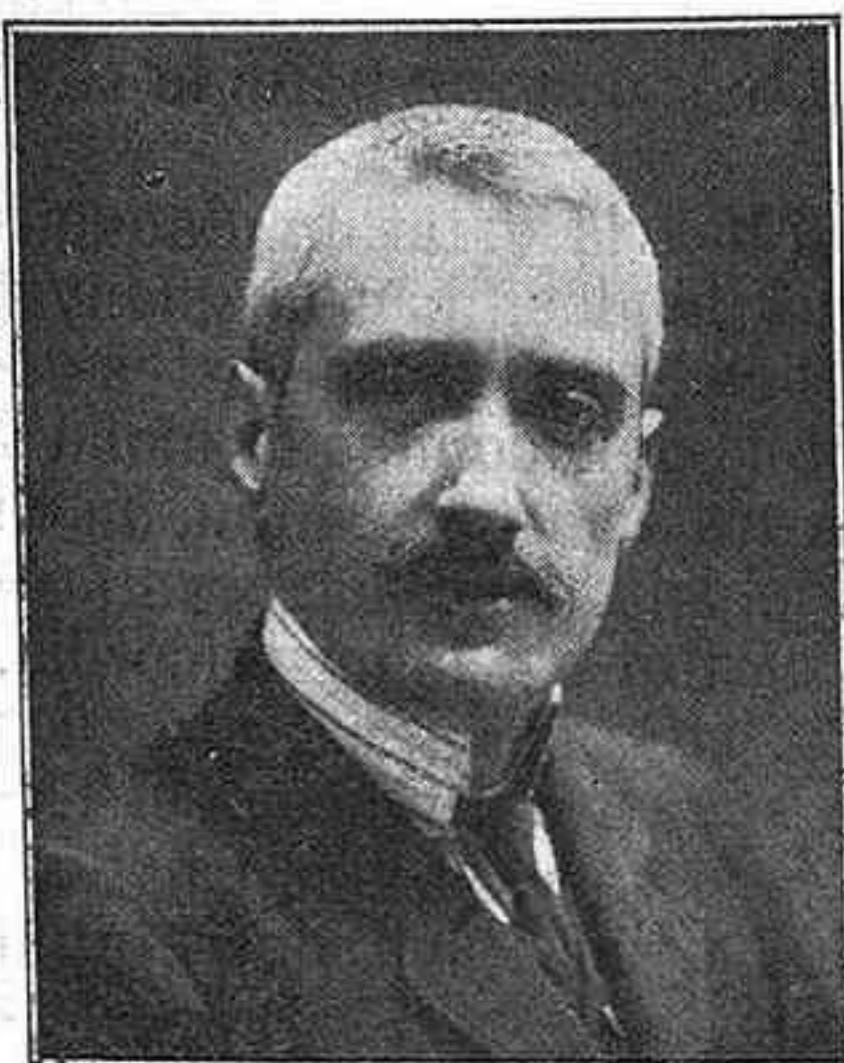
Els primers que veu, a primera, tots s'assemblen per varies coses: perquè tots van mitg' ageguts, perquè estan grocs, d'una grogor que no més se veu damunt del mar, perquè's miren els uns als altres ab mirada de peix malalt y perquè tots porten tapa-boques. Semblen gent que tot just arriben y que ja voldrien ser a lloc: y veure uns homes que porten pressa y que pera arribar abans s'hi ajeuen, es una cosa un xic extranya.

A segona també estan grocs, y també van embolicats, però estan més de broma, o al menys ho sembla. Tenen piano (la única eina de dintre'l barco que no va be), el toquen; tenen cadires, y no hi seuen tant; tenen cartes, y les fan servir, y si no tenen alegria, qualsevol diria que'n tenen, perquè'ls crits y els cants y la gatzara fan el seu fet al ritme del barco.

A tercera... a tercera els pobres emigrants no'n poden tenir, d'alegria. També tenen un acordeó, aquell acordeó d'emigrant que se sent a tots els ports, que va plorant de mar en mar, duent una tristor salada, y una melangia d'ona, y un plany de terra, que no se sab aont son; també tenen l'acordeó, però el deuen tocar pera plorar, perquè no riu ningú an aquell recó. Vist en conjunt aquell munt d'homes, tenen aquell color grisenc de la gent que no son d'enlloc; aquell destenyit confós que fa que'ls pobres sien iguals a tot arreu aont hi ha miseria, y aquell color d'home apagat. Vistos per sobre, en puja un baf de ranxo y de munició, y una escalfor de caldera, y una tebior d'hospital. Les mantes, aquí, son bocins de mantes: filagarses de coses velles de tots els encants de tot arreu; les sabates deixen veure'ls peus; les mans ixen d'uns brassos magres que cerquen feina y pengem abatuts; hi ha una dòna que's treu una mitja, y surt un peu brut.

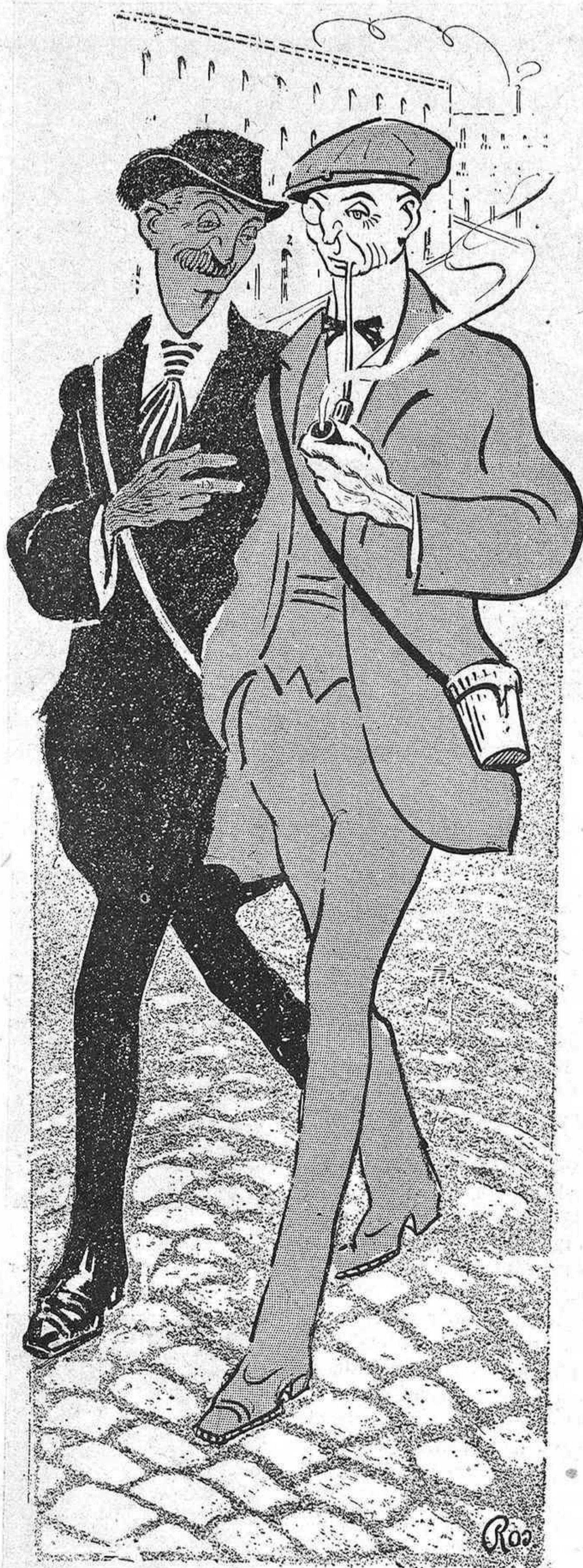
JAUME PAHISSA
Compositor

SALVADOR ALARMA
Escenograf

ADRIÀ GUAL
Director

CAMI DEL HIPODROM

—No ho entens?... La bandereta blanca vol dir que «probablement s'alsarà».

—Ah, ja!... Y quan cau, hi deuen posar la de la Creu-Roja...

de terrossos de la terra que ha deixat, y la sorgeix y torna a posarsela; hi ha infants que van de l'un a l'altre, com si cerquessin els seus pares en aquell munt, en que tothom s'assembla; hi ha homes que juguen a cartes ab la mà posada a la faixa, en el lloc que hi tenen el ganivet, y n'hi ha d'altres que jeuen com morts. Entre ells veiem un turc, el turc emigrant, que se sab que es turc per una babutxa y un bocí de turbant que encara li resta; hi ha un rodamón que ve de Bohemia, ab els cabells llustrosos com el barco; va vestit de tots els bocins que ha anat trobant pel camí; un jovenet ab roba bona, però d'istiu, que està tremolós, y entre ells, y com mitg amagats, els sospitosos y els fugitius: els que duen roba de caixer de banquer, de llustre d'escriptori; els que s'amaguen quan se'ls miren; tots caminant cap an aquella Amèrica, que tant generosa ha de ser quan obre'ls brassos a tanta miseria.

Fugint d'allí ens en anem a coberta. El barco va per entre la negror. A dreta, a l'esquerra, enrera y a davant, res més que negror. Darrera, un rec de brumera; al cel, una estrella que corre; al lluny, un farcell que s'encén.

No més hi ha un home que hi vegi: es el capità del barco.

SANTIAGO RUSIÑOL

(Seguirà.)

El darrer *hidalgo*

Per tots els kioscos, y fins per alguna entonada llibreria, he vist aquets dies un llibre extrany que porta un titol que ha esdevingut vulgaríssim per la seva propia forsa: *Yo acuso*. Dret, ab la mà extesa, ficat dintre d'una levita provinciana y ab posat ridicul d'actor pera declamar rimes truculentes de l'Echegaray, està'l seu autor, un xicot tragic, boig y aventurer com un don Joan y que respon al nom fatidic de Benigne Varela.

* * *

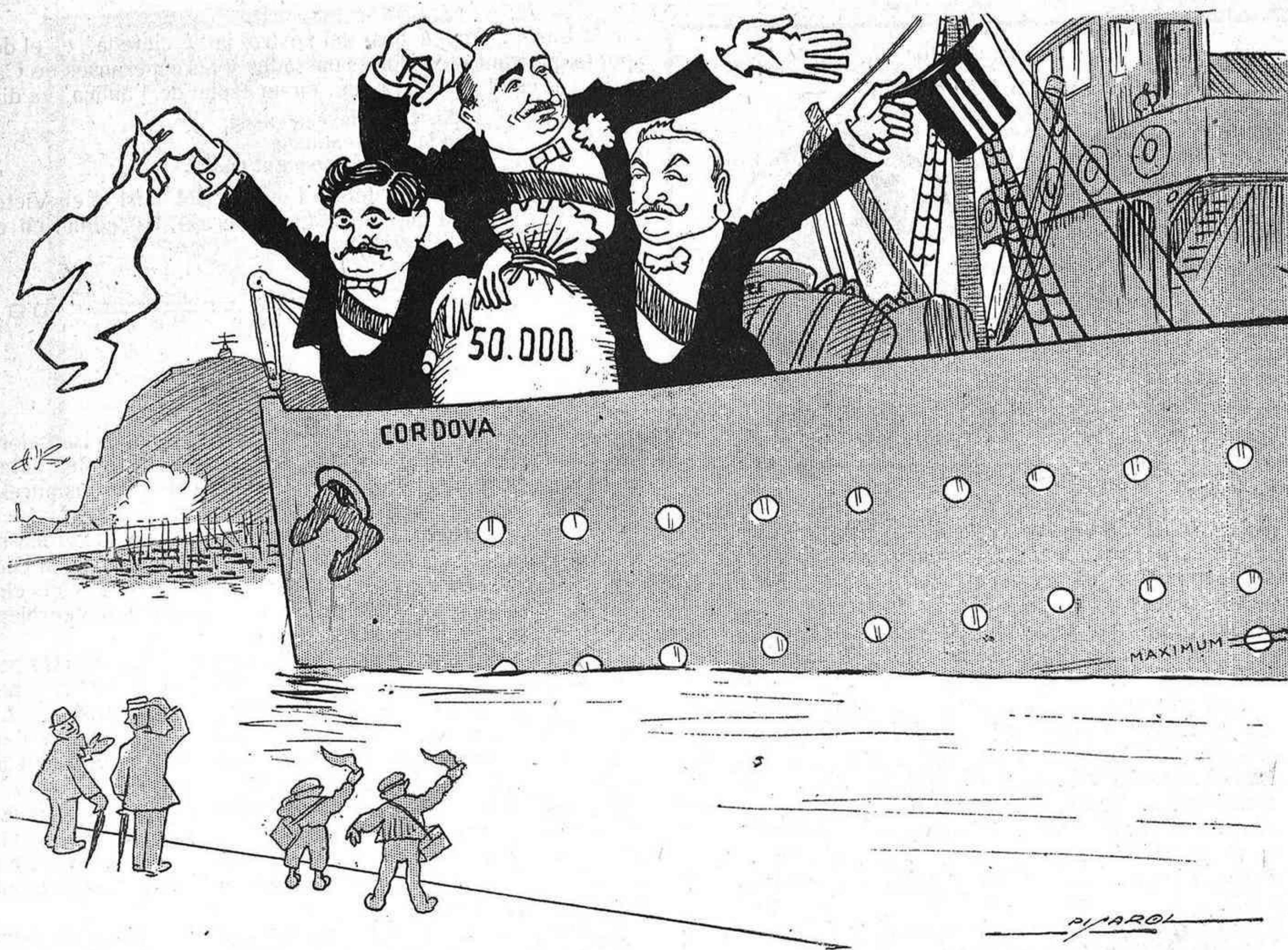
Heusaquí un home que ha mort en desafio, talment com un *hidalgo* del segle xvi. An aquest home el Destí li va posar un nom beatific y de bon astre: Benigne, en Benigne Varela.

Totes les boques li vaten dedicar una maledicció, quan l'Atzar va apuntar la seva pistola recta als pulmons del seu adversari. Aleshores, en aquell moment d'infortuni, el seu orgull formidable de cavaller romantic, que sostenia a estocades, va caure sota una piràmide de gazetilles. Era una mala ànima, una concentració de metzines, un matador sense noblesa ni coratge. Una variant, sempre, d'aquell Don Alvar que'l duc de Rivas va posar en versos dolents.

Ple de penediment, va ordenar que's diguessin misses per l'ànima d'aquell malhaurat Joan Pere Barcelona, mort a les seves mans. Potser, imitant al Tenorio, fassi aixecar, sobre les despulles del mort, un panteó que perpetui la seva memoria.

Aquet Varela, en el segle xvi hauria estat un d'aquells heroes de cançons. A l'Italia, o a Flandes, hauria guanyat una executoria de noblesa y presenciat les grans gestes espanyoles, assistint a les execucions dels comtes Egmond y d'Horn, o ajudant a Joan Urquina a transportar, captiu, an en Francesc I. Apesarat per la mort del seu amic, haguera professat en una ordre dedicada a la caritat o a la misericordia, y una làpida, com la de Mañara, a Sevilla, ens diria les hassanyes y els penediments de la seva vida. Qui sab si Tirso de Molina hauria compost, ab la seva vida, una tragi-comedia de llibertinatge y contricció, y un Papa decretat la santetat del beat frai Benigne Varela...

* * *

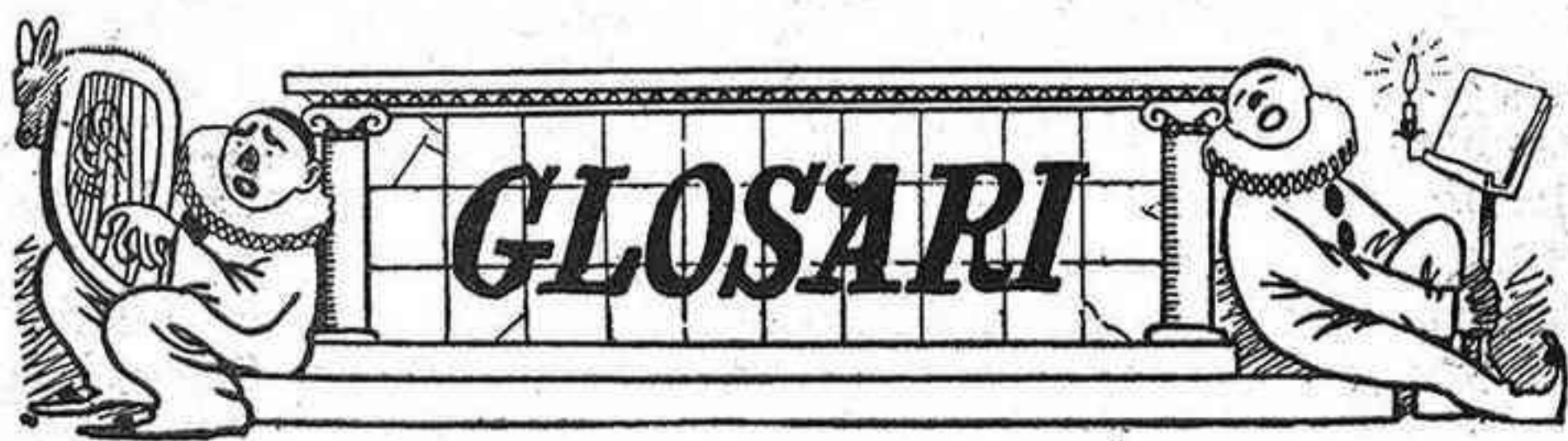

AL MOLL

— Què ho dèu fer que cali tant aquet barco?
— El pes de la consciència, home...

En aquets dies espanyols de vides vulgars, monòtones, que no podran recullir ni els historiadors, ni els artistes, aquets homes aventurers y dramatics fan pensar en aquells capitans famosos de D. Pere Calderón. Però'l pensament es breu. La quarteta zorrillesca y la plana de novela de mosqueters fuig desseguida, y resta en els kioscos la figura de l'home tragic, boig y aventurer com un don Joan, un xic ridícula ab la seva levita y la seva pose de galan echegarayesc.

CHANTECLER

A L'HORA DEL APAT

Enguany s'ha celebrat la festa dels Jocs Florals a les onze del matí, en lloc de les dues de la tarda, que era l'hora de costum.

Una y altra ens semblen hores igualment intempestives; y ens explicarem. L'hora d'abans destarotava per complert l'ordre domestic de moltes families morigerades que tenen costum de dinar per allà a la una. Cada

primer diumenge de Maig, a cà'ls poetes premiats, a cà'ls adjunts, a cà'ls jurats, a cà'ls mantenidors, a cà'les autoritats y a cà'la Reina de la Festa era un rebombori y un desgavell; tot s'havia d'avensar o atrassar y tot anava endoina; desde'l cap de casa a les minyones, tothom, aquell dia, vivia desarreglat; les noies de la Cort d'amor havien de posarse a taula enjoiades y emperifollades ab perill de tacarse la mantellina, y sempre, l'escudella, o era massa passada o massa futura, mai estava al punt. Y dels convidats de classe general, no'n parlem; en moltes cases ni feien caldo pera no haver de entretenirse ab suc's calents, com els passava als musics de la banda, que, ab la precipitació, de tant bufar la sopa, s' trobaven a l'hora de la Marxa del Rey en Jaume que no tenien bufera.

— Surt més a compte no dinar—deien, resignats, molts poetes d'aquets que'n passen de totes. Ademés, en aquella hora, an els que ja havien dinat els succeia que ab les angunies, les ansies, les presses y els versos, el menjar els repreneia.

L'hora d'ara, les onze del matí, també té'ls seus pros y els seus contres; y els contres són, en primer lloc, la desgana que indefectiblement produeixen la major part de les composicions y l'haver de renunciar a les consuetuts de la missa de dotze, de la volteta pel passeig de Gracia y de l'adquisició del tortell al carrer d'en Petritrol.

Doncs, si aqueixa festa tradicional consagrada a la Fe, la Patria y l'Amor, ens perjudica abans de dinar

perquè constitueix un mal aperitiu, y després del dinar se'ns assenta malament per considerarse'l un tonic destable, lo millor es un terme mitg. Ni les dues ni les onze. Posem nos a la raó y partim la diferencia: que's fassi a dos quarts d'una, l' hora precisa del apat de mitg-jorn; y com que serà justament l' hora de dinar, del dinar a la catalana, que dinin tots allà mateix, a la sala de Llotja, en plena festa; quedarà més grec y més tipic. Ens hi portarem el cabacet y la bota. ¿No es moda, ara, a la Maison, al Mundial, l' endrapar ab música?... ¡Què més música que'ls versos nitids dels nostres concirosos parnassians?... Mentres els llorejats llegiran els versos, els altres aniran menjant. Si l' englantina'ls agrada molt, llesca de pa a sota l' aixella y aplaudir; si la viola no té prou olor, vinga sorollar les fiambres, en senyal de protesta.

No's fa al vespre el classic sopar dels Jocs?... Doncs que s'implanti l'apat del mitgdia.

*Y els mantenidors, que paguin el gasto...
Que per això són mantenidors.*

XARAU

En Victor Balaguer

Entre'ls caminals ombrivols del nostre Parc, en Victor Balaguer hi té el seu bust, com a present de gloria. El pasat diumenge, a la sortida de la festa dels Jocs Florals, se celebrà la cerimonia.

Dret tenia en Balaguer a figurar, en efegie, en aquella selecció de catalans. Dret tenia la seva testa a ésser representada en aquells reons de jardí ont són recordats els fills ilustres desapareguts de la terra catalana.

El nom d'en Victor Balaguer restarà unit a l' historia del renaixement de la literatura de Catalunya en el sigle XIX. Cert es que'l poeta escrigué en català y en castellà. Però sols resta d'ell l' obra catalana, com fa notar en Pi y Margall. Els seus versos castellans estan oblidats; en cambi, els seus poemes escrits en la llengua nadiua, han quedat ben vius, car mentres en aquets darrers el sentiment de la poesia rajava naturalment del cor del poeta, en els altres havia de passar abans pels motllos d'una traducció mental. Y els crits del cor, a l' ésser traduits, resulten *traits* algunes vegades.

Es el Victor Balaguer poeta, y poeta català, aquell a qui'ns recorda'l bust descobert en el Parc el darrer diumenge. Del Victor Balaguer politic ningú se'n recorda, y millor pera ell. El politic de les colles madrilenyes jau oblidat en la

seva tomba. Aquell bust del nostre jardí ciutadà, es el del poeta que cantà les glories passades y les esperances de Catalunya, es el del poeta que, en un esplai de l'ànima, va dir:

Ai, Castella, castellana;
si la terra catalana
no t'hagués conegut mai!

Passejant del Parc: detura't davant del bust d'en Victor Balaguer, y pensa que la poesia, generosa, ha redimit en ell l'esperit d'un politic vulgar.

□ □ □ ————— □ □ □

VOLANT

Ja ha arribat la setmana d'aviació. Ja tenim a Barcelona als Blériot, White y altres eminents aviadors. Ja volen sota'l cel blau y serè dels dies que no està nuvol els grans aucells mecanics que són l'orgull del sigle XX.

El temps va comensar la setmana fent un xic el murri. Però gracies als bons oficis del nostre excelent amic en Dionís Puig, la dinàmica atmosfèrica s'ha posat a to, y els elements, pera no fer quedar malament al distingit meteorolog, ens han conjuminat una primavera com cal.

En *Xenius*, encara que sigui qualificat d'*especialista* per en Manuel de Montoliu, es home que entén de tot, com pot comprovarse plenament llegint els seus «Glosaris» de *La Veü*. Per lo tant, en *Xenius* entén també d'aviació. Y l'altre dia afirmava rodonament en el diari d'en Prat y en Casellas que hi ha *aeroplanistes* y *aeroplaneros*. Els *aeroplanistes* són els aviadors que saben lo que ben be tenen entre mans quan volen. Els *aeroplaneros* són els aprenents de l'ofici o els mitjos fadrins esguerrats. Entre uns y altres, segons sembla, hi ha la mateixa diferencia que entre un bon primer espasa y un maleta.

Sortosament, tot fa creure que'ls cavallers que aquestos dies volen per aquí són *aeroplanistes*, es a dir, aviadors de bona mena. Els *aeroplanistes* no prenen mal—ni en fan pendre—tan sovint com els *aeroplaneros*, els quals paguen sovint ab una cama, ab un bras, ab un parell de costelles o ab la vida la seva manca de pràctica en aquet perillós deport.

Ja convenia, ja, que vinguessin a Barcelona aviadors de fama mundial, perquè fins ara no més havien vingut modestos aficionats. Entre en Mamet y en Blériot hi ha, en quant a volades, la mateixa diferencia que entre un pardal y una àliga. Si haguessin continuat venint Mamets, la gent hauria dit que això de l'aviació es com bufar y fer ampolles, y no hauriem trigat gaire a veure com sentaven plassa d'aviadors tres o quatre musclaires de la Barceloneta. Ara, en Blériot y els seus companys estan enaltint, en la nostra ciutat, el merit de l'aviació, la qual cada dia's va posant a major altura, en tots sentits.

L'ofici d'aviador va resultant encara millor que'l de totero. Volant volant, els hèroes de l'aire s'omplen la bossa esplèndidament. En Blériot, que travessà en aeroplà el canal de la Manxa, s'endugué un premi d'un grapat de mils francs. En Paulhan, un altre aixerit aviador francès, que ha fet un viatge desde Londres a Manchester passant per damunt dels nuvols, ha obtingut el premi de 10.000 lliures esterlines (250.000 francs) ofert pel *Daily Mail*. Y el diari de París *Le Matin* anuncia un nou premi de 100.000 francs pera'l vencedor d'una cursa d'aeroplans.

Com se veu, la carrera de més pervenir, y també la de més alsada, es la de aeroplanista. Ademés, ofereix la dolça perspectiva d'innúmeres conquestes de dones maques. Per aquets motius, s'assegura que si en Cambó, derrotat a Barcelona y a La Bisbal en les eleccions del diumenge que ve, se queda sense acta de diputat, renunciarà pera sempre a la política y es dedicarà a l'aviació.

WIFRED

DITXARATXOS POPULARS

«A Barcelona no val a badar.»

ROMEA.—D'en Traversi coneixiem ja varies obres, totes elles atrevides, sagnants, drames intensos de vida familiar; per això no'ns ha extranyat l'assumpte d'*El secret*, que tanca un terrible cas de consciència produït per un incest. Lo que sí crida l'atenció en aquesta comedia són els procediments, no sempre d'acord ab la moderna manera de fer italiana, tota naturalitat, tot senzillesa. Aquell joc de cartes que's llegeixen a l'escena, aquell embolic de criats que entren y surten pera... distreure l'acció, aquella *querencia* del vell adolorit a la cadira de brassos, tot això... y altres coses, defecte de l'original, no'ns semblà pas digne del pare de tanta criatura hermosa. Volem dir que es una vivíssima llàstima que'ls senyors Fabré y Marinello s'hagin enamorat precisament d'aquesta obra, que es potser la més fluixa del repertori de l'eminent autor italià. Y es doblement de doldre perquè la tasca dels arranjadors ha sigut honrada (a pesar de l'espurgament feta al dialeg), artística y digna de millor sort.

Entre'ls artistes s'hi distingiren notablement les senyores Morera, Santolaria y Gotarredona y els senyors Guitart, Barbosa y Delhom.

JOS VELS

—Ja l'han proclamat! Es en Carner!
—En Carner, la flor?... Jo'l feia de la Fulla...

—Pera avui, divendres, està anunciat el benefici de l'aplau-dida actriu senyoreta Carolina Soto, ab la comedia *Saynet trist* y la pessa *L'espurna*.

TÍVOLI.—Ab l'esplendidesa de costum, s'ha posat en aquest teatre la ja popular sarsuela d'en Perrín y Palacios *La Corte de Faraón*.

Ha obtingut tant o més èxit que al *Paralelo*, y n'hi ha pera dies.

NOVETATS.—*El ama de la casa*, comedia en dos actes d'en Gregori Martínez Sierra, es una simpàtica obra de les que deixen rastre de bellesa y bondat, perquè fan bé an el public. Aquella bona marastra, angel domestic, que posa no sols una font de dolceses al cor del espòs, sinó l'ordre a les coses que l'envolten y que arriba a ferse venerar pels que més l'odien, es un model de dònes que pot servir de mirall en tota mena d'auditoris. La trama està ben urdida; els characters, exceptuant alguns, pocs, que tiren a la caricatura, tenen relleu y fermesa; entre moltes escenes, altament còmiques, se n'hi destaquen d'altres de poètiques y sentimentals *marca Sierra*, que pessigollegen el cor ab tendra emoció; y el dialeg es polit, pulcrament literari, sense mancar, per això, mai a la natural sobrietat, indispensable en les comedies modernes del gènere a què pertany la darrera del autor de *Aucells de pas*.

El public s'hi entregà sense reserves, aplaudint al senyor Sierra y als intèrpretes, que presentaren un acceptable conjunt, sobressortint per damunt de tots la Sra. Cobeña, que aquell dia era la beneficiada, y el Sr. Ramírez.

—Un d'aquets dies debutarà al *Novetats* l'eminent actor italià Ermete Novelli, qui, segons sembla, ens donarà a conèixer les següents obres noves: *La cena delle Beffe*, gran poema dramatic en 4 actes de Sem Benelli, d'èxit immens a tot arreu; *Papa Genaro*, drama en 3 actes, d'Enric Novelli; *L'impero di cuccagna*, sàtira en 3 actes, de Lehmann; *Scarron*, drama en 4 actes, de Catulle Mendes; *Un otopista*, drama en 3 actes, de Pasetti; *I tre ladri*, comedia satírica en 2 actes, de Notari, y *La inastesa*, drama en 3 actes, de Foa.

Davant de tal perspectiva
¿qui no's llepa ja'ls bigotis?
Apa, que hi hauran empentes!...
Senyors: ja cal que s'hi abonin...

ORQUESTA TONKÜNSTER.—El dimecres y el dijous de la passada setmana el kapellmeister Lassalle, secundat per la magnífica orquesta Tonkünster, de Munich, ens donà dos grans concerts.

Varem sentir ab fruició la *Leonora y Coriolano*, de Beethoven; un concert de Hændel, executat primorosament; *L'aprenent de bruixot*, xamós scherzo d'en Paul Dukas; *Don Joan*, del gran Strauss, *Redempció*, d'en Cesar Frank, la quarta simfonia d'en Raff, y el preludi y *Mort d'Isolda* y la *Marxa del homenatge*, de Wagner.

Respecte a l'interpretació de dites obres hi hauria molt que dir d'en Lassalle. De totes les nomenades, solsament en el poema simfonic de Strauss y en el concert de Hændel arribà a convence'ns. L'interpretació wagneriana es del tot inadmissible.

En el darrer concert va tenir lloc l'estrena de la primera simfonia del bombejat Malher, que es molt més dolenta que la segona, que varem sentir fa uns dos mesos.

El public no concorregué als concerts de la Tonkünster, lo qual es molt censurable.

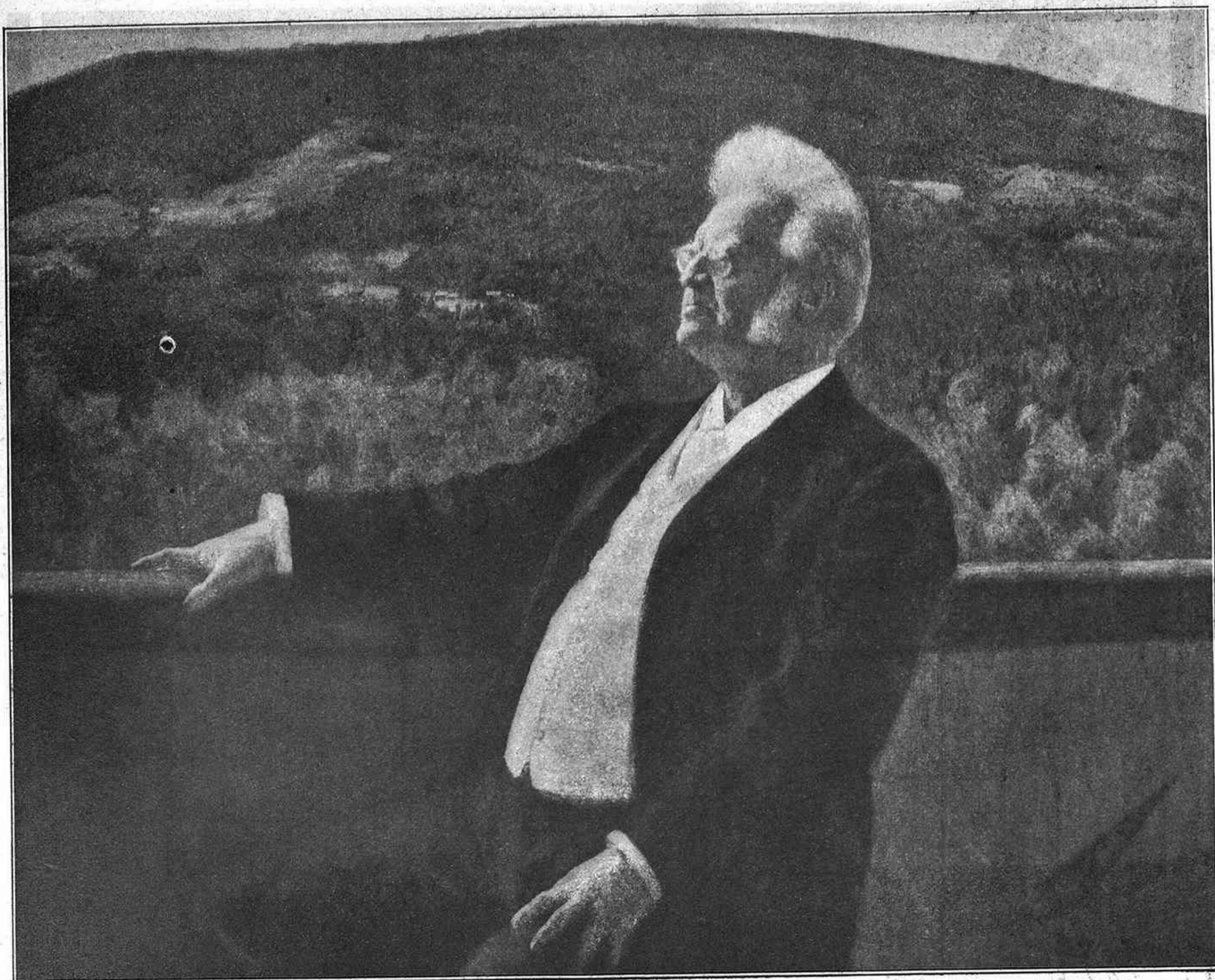
L. L. L.

ESQUELLOTS

En Victor Balaguer, el cantor de Catalunya, té ja'l seu bust al Parc de Barcelona.

Diumenge, acabada la festa dels Jocs Florals y ab asistencia de les autoritats y d'un acompanyament lluidíssim, va inaugurar-se'l senzill monument destinat a perpetuar la memoria del qui sigué el primer Mestre en Gai Saber y un dels més grans poetes de la nostra terra.

Val més tard que mai. Catalunya devia aquest homenatge al autor de *Safo* y *La tragedia de Llvia*, y Barcelona, en son nom y representació, ha pagat el sagrat deute.

ELS QUE SE'N VAN

B. Bjoernson, insigne dramaturg norueg, mort recentment a París.

El monument, qual erecció ha corregut, com ja saben nostres lectors, al cuidado d'una comissió presidida pel eminent poeta don Francesc Matheu, es una obra molt ensopegada, y es deu al escultor senyor Fuxà y al arquitecte senyor Puig y Cadafalch.

La diada del 1.er de Maig de 1910 serà, per aquet sol motiu, una festa gloriosa.

Per en Victor Balaguer y per Catalunya la registrem ab veritable goig.

Davant del *templete* de la Plassa de Catalunya s'hi deturen dos barcelonins:

—Mira, veus?... Aquí hi celebraran balls populars.

—Y qui ballarà?

—Varies comparses, que ha contractat en Santamaria, primer... Y després la Pubilla hi ballarà el *garrotin*.

—Què vols dir?

—Que aquí li donaran garrot, per fi de festa.

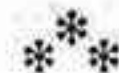
Puig d'Aspre-Rovira-Canals.

Heusaquí els tres *embaixadors* que, en el vapor «Córdoba», varen sortir diumenge a la tarda en direcció a l'Argentina, aont, en *representació* nostra, van a reventarse cada hu la friolera de 3.333'33 duros.

Es tan estupend el viatge d'aquets personatges, que, ab tot y haverlos vist marxar, encara'ns sembla avui una fantàstica faula.

Y ho es realment una faula. Una faula que podria dur aquesta *moraleja*:

«Mentres existeixin burros, hi hauran aixerits que cavalcaran.»

Contra lo que alguns suposaven, ni un sol periodista ha cregut digne acompanyarlos en l'atrevida aventura, a pesar dels precés a la premsa pera que'ls facilités un representant...

Lo qual ens ve a demostrar d'una manera ben clara que an els nostres reporters els queda vergonya, encara.

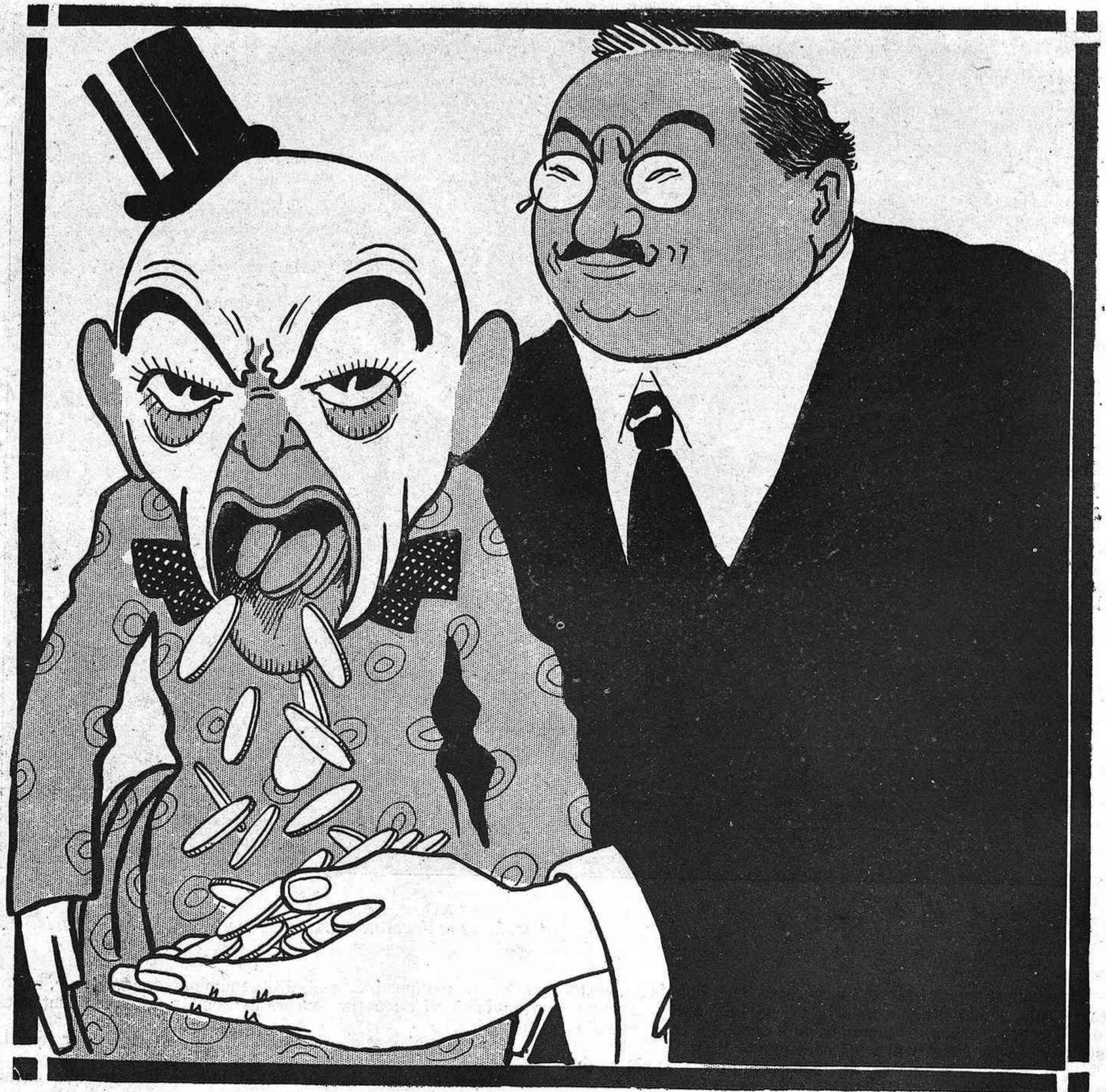

Altrement, sí.

Mentres nosaltres ens en anem al Africa a portarhi la civilització,—la civilització que encara no tenim—els nostres diaris publiquen telegrames com el que ve a continuació:

«Tortosa, 28.—Esta madrugada ha sido cortada por una mano criminal la línea férrea á la entrada del puente de Rabós, á dos kilómetros de Tarragona.

»De no haberse apercibido á tiempo del atentado, se hubiera podido producir el derrumbamiento de un tren desde una altura de siete metros.»

LA JOGUINA DE L'ALACANDRITO

—Toribio... ¡saca las perras!...

Una veu:

—Però això no té res que veure ab la cultura espanyola; això es un fet aïslat!

¿Aïslat?

Passin per Durango un dia que hi hagi concurs d'aviació, o per Oviedo un matí que 'ls diaris diguin mal del senyor Altamira, o per San Sebastián una tarda que l'espasa no mati decorosament el toro...

Y quan ens tornem a veure, ja'n parlarem.

La tant anunciada setmana de aviació va comensar diumenge, però no ab l'espectació entusiàstica que esperava la *benemèrita* Comissió de Festes.

Per altra part, M. Blériot va engegarse, sí, però no pogué fer sinó un vol de set o vuit minuts. Veritat es que'l temps no va

ajudarhi, doncs en el moment oportú va comensar a ploure despiadadament, obligant als curiosos ciutadans a fer com els de Sanahuja... Tothom mullat com un peix y enfangantse de peus que era un gust.

Per cert que un pobre senyor no'n va tenir prou d'enfangarse, sinó que va caure tan llarg com era al mitg de les pastetes.

Un tranquil que passava li digué:

—*Amigo!*... Vostè sí que ha fet una *atterrissage*... que ni en Blieri!...

Curiosíssim conflicte.

No hi ha sessió del Ajuntament en que l'eloqüent regidor de l'Esquerra senyor Lluhi y Rissech no pronuncii aquestes o parecudes paraules:

—Sempre que'l senyor Lerroux tingui una bona idea, jo l'aplaudiré.

Però, com si ho digués a un sant de pedra.

Ell vinga repetir l'ofertament d'aplaudir la bona idea del senyor Lerroux.

Y el senyor Lerroux vinga no tenir mai la bona idea desitjada.

¿Durarà molt encara aquest *flirt* sense conseqüències?

Casi seria qüestió de que li demanessim la bona idea, al senyor Lerroux.

Sisquera pera que'l senyor Lluhí pogués tenir el gust de dedicar-li l'aplauso que per ell guarda.

Y no hagués de tornar a dir que l'aplaudirà.

Oi que hi toquem?

La Comissió de Festes ofereix 2.500 pessetes al carrer més ben guarnit.

Ab menys pessetes molts carrers podrien empedrarse.

Y, indubtablement, els veïns se'n sentirien més *festejats*.

Ha estat detingut pels agents de la seguretat un individu que's dedicava a establir taules de bacarrat y monte per les viles de la provincia.

Després de la detenció l'empresonaren. Un amic l'anà a veure, l'altre dia, a la garjola:

Es un país del que no s'en pot fer res — s'exclamava l'empresonat. Ab un xic d'ajuda dels arcaldes hauria convertit desseguida la vila de Banyoles en un petit *Monte Cristo*.

El dilluns al mitgdia l'empresari de nostre Gran Teatre de Liceu, don Albert Bernis, va obsequiar als crítics musicals de la premsa local barcelonina ab un esplendí àpat en el Restaurant Martin, pera solemnizar el triomf indiscutible de la temporada wagneriana.

Al finalisar el dinar, tot saborejant el xampany, el senyor Bernis agrai l'ajuda que la premsa ha donat al festival wagnerià, y adelantà als reunits unes noves que no dubtem seran rebudes ab goig pels nostres filarmonics.

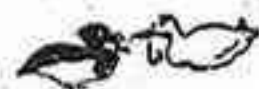
Primera: Que segurament en la pròxima temporada d'hivern vindrà de director de l'orquestra el reputat mestre Llíus Mancinelli.

Segona: Que fora possible que l'inaugural de la temporada fos ab *Els Mestres Cantaires de Nuremberg*.

Tercera: Molt segur que tornem a escoltar *Salomé*, de Strauss. Y

Quarta: No abandona, el senyor Bernis, l'idea de donarnos a conèixer l'*Elektra*, d'en Ricard Strauss.

Foren molt alabats els propòsits de l'empresari del Liceu, que tan de bo's confirmin.

Els organitzadors de l'Exposició de retratos, manifestació artística incluída en el programa de les festes de Maig, de les que tant ens preocupem, ens obsequiaran ab tres grans concerts d'orquestra en el Palau de Belles Arts. Els dirigirà l'eminent kappelmeister alemany Franz Beidler.

—En els programes hi figurarà la *Sinfonia Domèstica*, d'en Ricard Strauss.

Per nosaltres... puede el *Beidler* continuar.

Misticisme modern.

Al poeta premiat, en Micer Pepet Carner, que no vol que xiprer d'en Viura li passi al davant en qüestió de faldilles, li preguntaren, no fa gaires dies, en quines condicions volia anar a Figueres pera presenciar la seva *traducció* al català del poema, també català, de Mossén Cinto (a qui en Carner reventa de valent), *Canigó*.

—Home,—respongué el micer—jo, pera anar a Figueres,

necessito automòbil y quatre o cinc noies de bona casa pera fer brometa...

Indubtablement Micer Pepet es un mistic, ab vistas a l'administració.

¡All right!...

L'aviador Paulhan ha guanyat el premi de 50.000 duros ofert pel *Daily Mail* al qui primer realisés, en aeroplà, la travessia de Londres a Manchester.

Bon profit li fassin al insigne conquistador del aire els cinquanta mil que tan heroicament ha afanyat, exposantse a rompre's alguna cosa.

D'això se'n diu ferse una posició, sense *rebaixarse* ni *arrastarse* com tants altres.

Calculin!... Volar a 300 metres d'altura!...

Ara, segurament, els lectors voldran saber quant temps ha necessitat M. Paulhan pera portar a cap el seu difícil viatge.

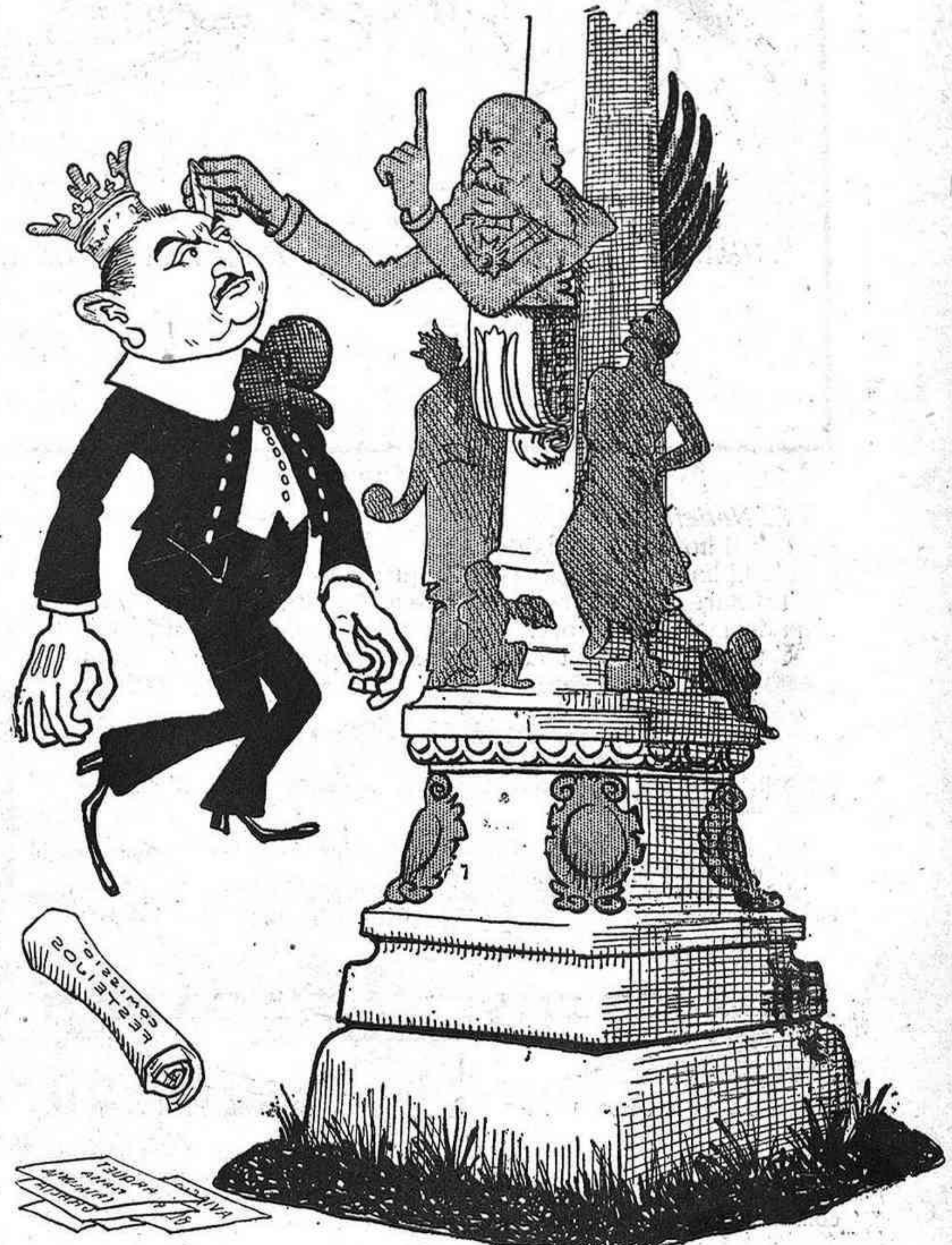
La pretensió se'ns figura tan justa, que... tinguin la bondat de llegir els datos que copiem de diferents diaris locals:

El Diluvio:

«Paulhan ha cubierto la distancia en 24 horas y 11 minutos.»

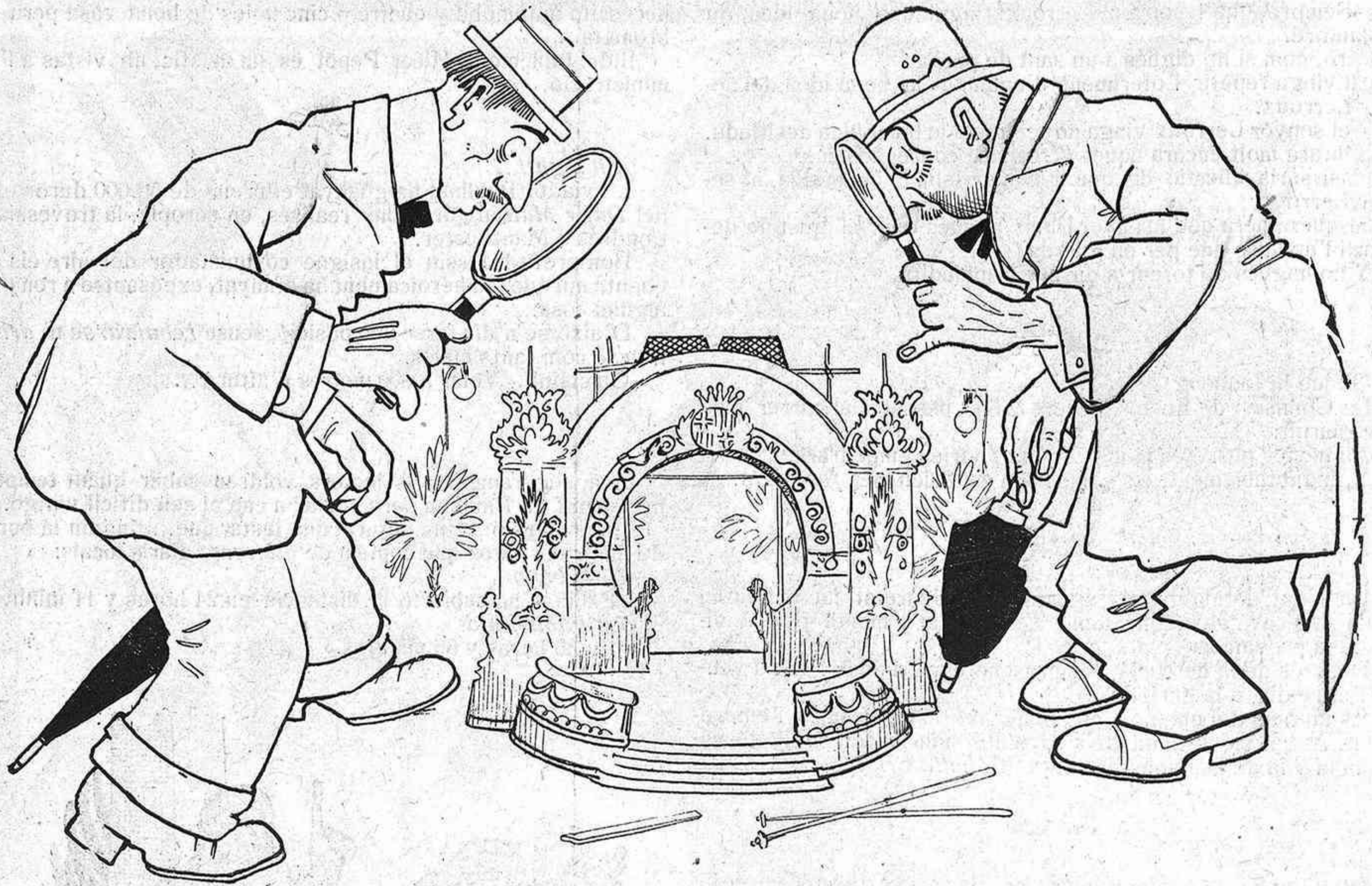
La Publicidad:

«En 30 horas y 56 minutos.»

«LA SOMBRA DEL PADRE»

—¿Tu, tu has intervingut en l'organització d'aquestes festes?... Permetme, fill meu, que't digui que acredites molt poc la marca de fàbrica.

MIRANT AQUELLA MINIATURA DE LA PLASSA DE CATALUNYA

—¿Sab lo que n'estic pensant d'aquest adorno esquifit?
—Que la plassa es massa gran...
—O l'arc es massa petit.

El Noticiero:

«En 4 horas y 11 minutos.»

¿N'hi ha prou?... Ens sembla que sí.

Trii, ara, el lector—si es que a la vista d'aquets datos no s'ha desmaiats—les hores y els minuts que més goig li fassin.

Y un cop les hagi triat... pòsiles prudentment en quarentena.

va tot. Vui dir que... *ocu*.—Miquel Serrats y Camps: Farem els impossibles
—Jo G. M.: Els versos són facils... potser massa, perquè pequen d'un grat d'assonancies. Ademés, l'assumptu fanca poca novetat.—J. O. Sol: Estimem l'advertencia. Ho tindrem en compte.

PETIT CORREU

Dilluns, a les Galeries del *Fayans Català*, tingué lloc l'avant-inauguració del *Saló de les Arts y dels Artistes*.

L'ESQUELLA, que sigué galantment invitada al acte y que no hi pogué assistir, promet ocupar-se del *Saló* ab l'atenció que sens dubte s mereix.

RESPOSTES PAGADES

R. Valls: Tots, no senyor; però un o dos, quasibe es segur.—Anton Brujas: Molt poca cosa, y encara no li puc assegurar si serà aviat o tard.—Lluís Ramis Camaló: No me n'agrada cap, y ho sento.—Joan Pardellans: Diu vostè, com si anés a engegar una transcendental sentència:

Ton cos estrenyeria
ab mos brassos ben fort...
pro tot seria inutil...
no m'entendries, no.

Que fora, poc més o menos, lo que li passaria al llegidor.—Joan Rocabert: La major part son aprofitables. Mercès.—Ricard Prieto: Li costaria 10 pesetes el tomo enquadrnat.—R. Campins y Serra: N'estem bastant assortits.—Un entusiasmat d'en Pathé: Sí, senyor, sí; en Pere Cortacans s'o acopia-

L'ESQUELLA
DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:
Llibreria Espanyola,
Rambla del Mitg, núm. 20
BARCELONA

Preus de suscripció:
Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

LA CIUDAD DE BARCELONA

Itinerarios prácticos — GUÍA * LOP — Un tomo tela: Pesetas 2

COLECCIÓN DIAMANTE

(EDICIÓN LÓPEZ)

— VAN PUBLICADOS 109 TOMOS —

1. <i>E. de Campoamor</i>. Doloras, 1.ª serie. 2. — Doloras, 2.ª serie. 3. — Humoradas y cantares. 4. — Pequeños poemas, 1.ª serie. 5. — Pequeños poemas, 2.ª serie. 6. — Pequeños poemas, 3.ª serie. 7. — Colón, poema. 8. — Drama Universal, poema, primer tomo. 9. — Drama Universal, poema, segundo tomo. 10. — El Licenciado Torralba. 11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie. 12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie. 13. <i>E. Pérez Escribá</i>. Fortuna. 14. <i>A. Lasso de la Vega</i>. Rayos de luz. 15. <i>Federico Urrecha</i>. Siguiendo al muerto. 16. <i>A. Pérez Nieva</i>. Los humildes. 17. <i>Salvador Rueda</i>. El gusano de luz. 18. <i>Sinesio Delgado</i>. Lluvia menuda. 19. <i>Carlos Frontaura</i>. Gente de Madrid. 20. <i>Miguel Melgosa</i>. Un viaje a los infiernos. 21. <i>A. Sánchez Pérez</i>. Botones de muestra. 22. <i>J. M. Matheu</i>. ¡Rataplán! 23. <i>Teodoro Guerrero</i>. Gritos del alma. 24. <i>Tomás Luceño</i>. Romances y otros excesos. 25. <i>L. Ruiz Contreras</i>. Palabras y plumas. 26. <i>Ricardo Sepúlveda</i>. Sol y Sombra. 27. <i>J. López Silva</i>. Migajas. 28. <i>F. Pi y Margall</i>. Trabajos sueltos. 29. <i>E. Pardo Bazán</i>. Arco iris, cuentos. 30. <i>E. Rodríguez Solís</i>. La mujer, el hombre y el amor. 31. <i>M. Matoses (Corzuelo)</i>. ¡Aleluyas finas! 32. <i>E. Pardo Bazán</i>. Por la España pintoresca (viajes). 33. } <i>A. Flores</i>. Doce españoles de brocha gorda. 34. } 35. <i>José Estremera</i>. Fábulas. 36. <i>Emilia Pardo Bazán</i>. Novelas cortas. 37. <i>E. Fernández Vaamonde</i>. Cuentos amorosos. 38. <i>E. Pardo Bazán</i>. Hombres y mujeres de antaño.	39. <i>J. de Burgos</i>. Cuentos, cantares y chascarrillos. 40. <i>E. Pardo Bazán</i>. Vida contemporánea. 41. } 42. } <i>Jacinto Labatla</i>. Novelas íntimas. 43. <i>Fr.ª Sarasate de Mena</i>. Cuentos vascongados. 44. <i>F. Pi y Margall</i>. Diálogos y Artículos. 45. <i>Charles de Bernard</i>. La caza de los amantes. 46. <i>Eugenio Sué</i>. La Condesa de Lagarde. 47. <i>Rafael Altamira</i>. Novelitas y cuentos. 48. <i>J. López Valdemoro (El Conde de las Navas)</i>. La niña Araceli. 49. <i>Rodrigo Soriano</i>. Por esos mundos... 50. <i>Luis Taboada</i>. Perfiles cómicos. 51. <i>B. Pérez Galdós</i>. La casa de Shakespeare. 52. <i>J. Ortega Munilla</i>. Fifiña. 53. <i>F. Salazar</i>. Algo de todo. 54. <i>Mariano de Cavia</i>. Cuentos en guerrilla. 55. <i>Felipe Pérez y González</i>. Peccata minuta. 56. <i>Francisco Alcántara</i>. Córdoba. 57. <i>Joaquín Dicenta</i>. Cosas mías. 58. <i>J. López Silva</i>. De rompe y rasga. 59. <i>Antonio Zozaya</i>. Instantáneas. 60. <i>José Zahonero</i>. Cuentecillos al aire. 61. <i>Luis Taboada</i>. Colección de tipos. 62. <i>Beaumarchais</i>. El Barbero de Sevilla. 63. <i>Angel R. Chaves</i>. Cuentos de varias épocas. 64. <i>Alfonso Karr</i>. Buscar tres pies al gato. 65. <i>Francisco Pi y Arsuaga</i>. El Cid Campeador. 66. <i>Vital Aza</i>. Pamplinas. 67. <i>Antonio Peña y Goñi</i>. Río revuelto. 68. <i>Enrique Gómez Carrillo</i>. Tristes idilios. 69. <i>Nicolás Estévez</i>. Calandracas. 70. <i>V. Blasco Ibáñez</i>. A la sombra de la higuera. 71. <i>A. Dumas, hijo</i>. La Dama de las Camellias. 72. <i>Joaquín M. Bartrina</i>. Versos y prosa. 73. <i>Francisco Barado</i>. En la brecha. 74. <i>Luis Taboada</i>. Notas alegres. 75. <i>Xavier de Montepín</i>. La señorita Tormenta.	76. <i>Antonio Zozaya</i>. De carne y hueso. 77. <i>Xavier de Montepín</i>. Muerto de amor. 78. <i>Conde León Tolstói</i>. Venid a mí... 79. <i>Alfredo Calderón</i>. A punta de pluma. 80. <i>Enrique Murger</i>. Elena. 81. <i>Luis Taboada</i>. Siga la broma. 82. <i>Laura García de Giner</i>. La Samaritana. 83. <i>Cyrano de Bergerac</i>. Viaje a la luna. 84. <i>Eugenio Antonio Flores</i>. ¡Huérfana! 85. <i>Iván Tourgueneff</i>. Hamlet y Don Quijote. 86. <i>Alicia Pestana (Cael)</i>. Cuentos. 87. <i>Angel Guerra</i>. Al sol. 88. <i>T. Dostoyevsky</i>. Alma infantil. 89. <i>Edmundo de Amicis</i>. Aire y Luz. 90. <i>Laura García de Giner</i>. Valentina. 91. <i>Edmundo de Amicis</i>. Manchas de color. 92. <i>Voltaire</i>. Zadig y Micromegas. 93. <i>Manuel Ugarte</i>. Mujeres de París. 94. } 95. } <i>Obras menores de Cervantes</i>. 96. <i>Juan Pérez Zúñiga</i>. Chapucerías. 97. <i>Voltaire</i>. Cándido. 98. <i>Goethe</i>. Las amarguras del joven Werther. 99. <i>Jacinto Benavente</i>. Teatro rápido. 100. Novelas pícaras. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo. 101. <i>J. León Pagano</i>. La balada de los sueños. 102. <i>Angel Guerra</i>. Polvo del camino. 103. <i>Camilo Castello Branco</i>. María Moisés. 104. <i>Gracia Deledda</i>. Cuentos de la Cerdeña. 105. Antología taurina. 106. <i>Manuel Carretero</i>. La espuma de Venus. 107. <i>Federico Rahola</i>. Los ingleses vistos por un latino. 108. <i>Eça de Queiroz</i>. La nodriza. 109. <i>A. de Chamisso</i>. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.

PRECIO DE CADA TOMO: PESETAS 0'50

EL COMETA DE HALLEY

J. COMAS SOLÁ — PESETAS 0'50

SAINET TRIST

ANGEL GUIMERÁ — PREU: 2 PESSETES

CARLOS CUICNEBERT

Manual de historia antigua del

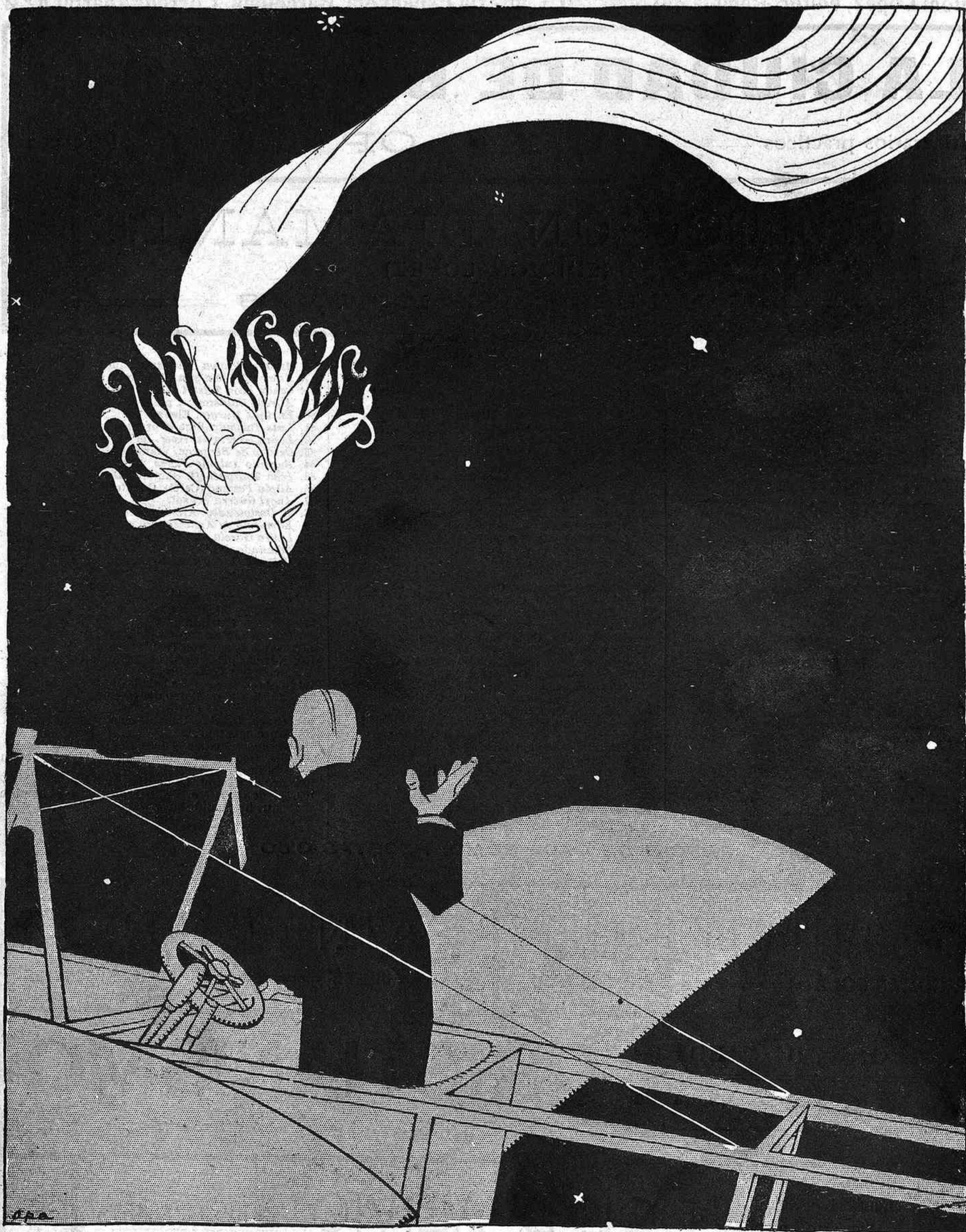
CRISTIANISMO

UN TOMO EN 8.º, PESETAS 4

Edicions populars d'en
SANTIAGO RUSIÑOL

DOL D'«ALIVIO» — PREU: 1 PESSETA

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificar. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

UNA GAZETILLA

(Que no sabem si ja s'ha publicat)

«S'assegura que un bon número de barcelonins han delegat a un ciutadà pera que vagi al encontre del cometa d' Halley, al objecte de saludarlo cortesment y pregarli que's digni avensar el cataclisme uns quants dies, a fi d'evitarnos les festes lerrouxistes.»